

# Cisti

## o učitelstvu, šoli, prosveti in JUU

ZAKAJ JE BIL  
MEDNARODNI UČITELJSKI KONGRES  
V BEOGRADU ODPOVEDAN.

»Slovenski dom« od 11. avgusta 1936. št. 182 prinaša tekst vloge JUU na ministrstvo prosvete, ki se glasi sledeče:

»Jugoslovansko učiteljsko združenje je bilo kot stalen član internacionalne učiteljske federacije, v kateri je včlanjenih 600.000 učiteljev (-ic) iz vsega sveta, vedno zastopano na njenih kongresih s svojimi delegati. To se je vršilo z vednostjo in tudi z materialno podporo samega ministrstva prosvete. Ti kongresi se vršijo vsako leto v raznih evropskih centrih.

Lansko leto se je vršil kongres v Oxfordu. Ob tej priliki je iznesel jugoslovanski delegat predlog, da bi se letos vršil kongres v naši državi, in sicer v Beogradu. Predlog so sprejeli vsi delegati z največjimi simpatijami. S prireditvijo tega kongresa v naši državi, je imelo Jugoslovansko učiteljsko združenje dvojni namen; prvič, da se na licu mesta zavrne sumnja o našem učitelstvu, zaradi katerega se je mnogim dozdevalo, da je zaradi gotovih razlogov jugoslovanskemu učitelstvu zabranjeno aktivno sodelovanje za okrepitev učiteljske mednarodne solidarnosti; drugič, jugoslovansko učiteljsko združenje za svojo in narodno čast, da se o prosvetno pedagoških idealih razpravlja v naši državi, in to v prisotnosti zastopnikov učiteljskega vsega sveta, raznih pedagoških organizacij in celo tudi Zveze narodov.

Da bi se temu kongresu, ki naj bi se vršil pri nas, zagotovilo čim večji pomen ter bi se zanj ustvarilo čim večje zanimanje, je nameravalo združenje poleg tega organizirati tudi pedagoški teden. Ob tej priliki bi bilo za učitelstvo prirejenih več predavanj priznanih tujih in domačih pedagogov. Da bi se učitelstvu omogočilo prisostvovati tem predavanjem, je bil naš narodni učiteljski kongres določen tik pred internacionalnim. Poleg tega je bilo pripravljeno tudi vse, da bi v času kongresa tuji učitelji, zastopniki raznih društev zadobili najlepše mišljenje o naši državi in o naši gostoljubnosti.

Da bi se ta kongres vršil z vednostjo in potrebnim sodelovanjem prisotnih oblasti, je združenje predhodno obvestilo ministrstvo prosvete o vsem. Ministrstvo prosvete, kakor tudi ministrstvo zunanjih zadev sta soglašala s predpripravami ter obljubili moralno in gmotno podporo. Na osnovi vsega tega je združenje obvestilo centralo v Parizu, a ta vse nacionalne organizacije, — članice v Evropi in izven nje, da se bo kongres vršil v naši državi.

Medtem, ko je prišel čas za izvršitev potrebnih priprav, so se pojavile iz povsem druge strani gotove ovire, katerih odstranitev je bila izven območja jugoslovanske učiteljske organizacije. V številnih intervencijah je dajalo združenje najpopolnejša obvestila in celo sigurne garancije, vendar se je kljub vsemu temu občutilo, da ni obstajalo trano prepričanje o tradicionalni nacionalni sigurnosti narodnega učiteljskega združenja in Jugoslovanskega učiteljskega združenja, v njihovo pravilno poučenost o vseh nacionalnih in prosvetnih stremiljenjih, kar je povzročilo, da ni smela učiteljska organizacija prevzeti odgovornosti za uspešno izvedbo tega pomembnega »internationalnega kongresa« in ga je bila primorana z največjim obžalovanjem v zadnjem trenutku odpoovedati. Navravno, da se s tem ni moglo izogniti gotovim neprijetnostim, ki so s tem povzročene nam in internacionalni učiteljski organizaciji, ki je sedaj primorana v najkrajšem času organizirati kongres v kakki drugi državi.

Kongres, ki bi moral biti pri nas v Beogradu, se je vršil od 8. do 12. avgusta 1936. v Zenevi.

### POPRAVKI. UČITELJSKI KONGRES.

»Slovenec« od 25. avg. 1936. prinaša pod gornjim naslovom dva popravka:

Ni res: »V svojem govoru je napadel sedanjí odbor, ravno tako tudi naslednji govornik Rada Lungulov iz Subotice, ki je zastopal subotičske učitelje.« — Res pa je, da sem odločno na strani odbora in ga nisem napadel.

Ni res: »O predlogih o izključitvi treh učiteljev in o resoluciji se je razvila živahna daljša debata. Proti izključitvi omenjenih učiteljev je ostro nastopil učitelj Smiljanić iz Beograda, nakar je poročevalec odbora Lungulov predlagal, naj občni zbor predloži resolucijo sprejme, kar da se tiče priznanja, ki ga hoče dati glavni odbor z g. Dimnikom na čelu nekaterim politikom, je govornik dejal, da je tem politikom dala priznanje že državna blagajna. Lungulov se istotako upira zahtevi, naj se nekateri učiteljski velikani izvolijo za častne člane. Resolucija je bila s temi spremembami poročevalec Lungulov sprejeta.« — Res pa je, da glavni odbor na čelu z g. Dimnikom ni hotel dati nikakega priznanja katerim koli politikom in je ta predlog potekel izven glavnega odbora in brez znanja glavnega odbora in predsednika Dimnika; res je tudi, da se nisem protivil osvoboditvi predloga, da se zaslužni učiteljski prvaki izvolijo za častne člane.

Subotica, dne 20. avgusta 1936.

Rade Lungulov, l. r.

Ni res: »Popravek nato citira v celoti »Slovenec« članek.« — Res pa je, da ni eden delegatov na sami skupščini ni napadel odbora zaradi velikih nagrad; res je tudi, da je odbor sam predlagal finančnemu odboru skupščine znižanje ostalih in osebnih izdatkov; res je, da je predsednik Dimnik Ivan ponovno izjavil na skupščini, da radi svoje osebe ne zahteva in ne želi izključitve nikogar iz JUU, a skupščina ni pristala na to iz stališča stanovskih načel, discipline in morale; res je tudi, da se glavni odbor na čelu z g. Dimnikom ni hotel nikomur prikupiti in ni niti razpravljati niti stavil predlog, da se izreče priznanje nekaterim politikom za zasluge, ki so si jih pridobili za učiteljsko kot celoto. — Za Jugoslovansko učiteljsko združenje u Beogradu, 18. avgusta 1936. — Ivan Dimnik, l. r., predsednik. — Josip L. Pezelj, l. r., za tajnika.

— I Skoro dve koloni premeštev in izprememb učiteljski službi priobčujeta »Slovenec« od 23. in »Jutro« od 25. VIII.

— I Nova šola CMD bo otvorjena dne 6. t. m. na obmejnem Gradišču. Daljši članek o pomenu te moderne šole je napisal F. Golež v »Jutru« od 30. VIII.

— I 90 letnico nestorja slovenskega učiteljskega Frana Kavčiča so proslavili v Vevčah. (»Jutro« 29. VIII.)

— I Na repertoarju Narodnega gledališča v Ljubljani je tudi dramsko delo »Viničarj« od tov. Jožeta Pahorja.

— I V Nemčiji napovedujejo novi zakon o organizaciji mladine na vojaški podlagi. (»Jutro« 27. VIII.)

— I Kočevska gimnazija se prične z letošnjim letom likvidirati. Z novim letom se najprej ukine 5. razred in vsako nadaljnje leto pa ostali.

— I Ob smrti nadzornika Černeja so pisali vsi listi od 29. in 30. VIII. o njegovih velikih zaslugah za prosveto.

Uporabljajte

šolski

svinčnik

»SLOVENIJA«

»SLOVENIJA«

ker je zelo dober in poceni

### NAŠE EDICIJE.

Učiteljsko ponovno opozarjamo, da bo UPZ še v tem letu pričel izdajati še neobjavljene moške, ženske, mešane ter mladinske a capella zbere. Prosimo, da prečitajte našo rubriko v zadnjem »Učiteljskem tovarišu«. Tam boste našli tudi našo željo in prošnjo glede priročnika, ki ga bo izdal UPZ tudi v tem letu. Ne pozabite se na oboje prednaročiti!

## Stanovska organizacija JUU

— s Gospodu Ivanu Dimniku, predsedniku jugoslovanskega učiteljskega združenja — sekcija za dravsko banovino v Ljubljani. Po Najvišjem nalogu, ki mi je bil priobčen preko Kabineta gospoda Ministra za notranje posle, mi je čast izjaviti Vam zahvalo za izraze vernosti in udanosti, ki ste jih poslali Njegovemu Veličanstvu Kralju in Kraljevskemu Domu z banovinske skupščine Jugoslovanskega učiteljskega združenja, sekcije za dravsko banovino, ki se je vršila dne 11. julija 1936 v Ljubljani. — Nadomestuje upravnika policije policijski svetnik: Podpis. L. S.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V KAMNIKU obvešča svoje člane, da smatra vse člane v l. 1935-36, tudi za člane v l. 1936-37. razen, če prejme pismeno odjavo. Novi člani naj se pismeno prijavijo društvenemu tajniku. Ker bo članarina ostala predvidoma neizpremenjena, naj začno vsi člani nakazovati isto že s septembrom (samski Din 15.—, s tovariši poročene tovarišice Din 8.—). Istočasno ponovno opozarjamo vse zaostankarje, da poravnajo svoje dolgove pri društvu takoj v septembru radi zaključka blagajniške knjige. Odbor.

## Učiteljski pravnik

— § Ročni katalog 1936/37 je izšel sredi avgusta t. l. To priročno in koristno knjižico, ki vsebuje vse najnovejše zakonske predpise in uredb, obrazce za vloge, tabele, navodila itd., pripravljamo vsem tovarišem (-icam), da si jo oskrbe. Cena Din 17.— je za ta koristen pripomoček — kažipot tako nizka, da bi ne smela nikogar ovirati pri nabavi.

— § Tablice »Moji prejemki« za šolsko leto 1936/37. razpošljem v kratkem vsem šolskim vodstvom. V. G.

## Naša gospodarska organizacija

— g Članom Učit. samopomoči. V teh dneh ste prejeli položnice za poravnavo članskega prispevka 385. in 386. smrtne primere: Farkaš Ivan, Maribor in Černej Ljudevit, Makole. Samski članj nakažejo Din 11.—, zakonski pari Din 21.—. Nakažite te zneske takoj!

## Učiteljski pevski zbor JUU

EMIL ADAMIČ.

Potek zadnjega tečaja.

Pevski tečaj, ki smo ga imeli od 24. do 26. avgusta t. l. se je le delno obnesel. Dasi smo razposlali 96 osebnih vabil, ni čutila dobra tretjina članstva potrebe, da bi nam sporočila na drugi polovici dopisnice (opremljene z znamko, naslovom ter potrebnim besedilom) ali se tečaja udeležili ali ne.

Zadovoljni pa smo z disciplino na tečaju samem. Člani, ki so se tečaja udeležili so bili pri vseh vajah vedno prisotni s par opravičenimi izjemami.

Prihodnji tečaj bo najbrže v oktobru za samo moški, oziroma ženski zbor. Koj ko bo upravni odbor o tem sklepal, bomo datum tečaja pravočasno objavili v stanovskem glasilu. Članstvo že danes opozarjamo na to, ter ga prosimo naj skrbno prečita v vsaki številki »Učiteljskega tovariša« našo rubriko.



FR. P. ZAJEC  
izprašan optik  
Ljubljana, Starí trg 9



priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

Nova, izboljšana izdaja Fromovih malih stavnic in računalk Din 12.— in Din 4.—.

Crke velikih in malih stavnic na lepenki, serija dvojnih ABC Din 12.— in Din 05.

Naročilnici vzorcev priložiti znamke v protivrednosti.

Založništvo »Fromove stavnice« p. Pešnica.

FABIANI-JUR JOVEC  
LJUBLJANA / STRITARJEVA ULICA

priporoča veliko  
izbiro damskega  
in moškega blaga

# Učiteljska tiskarna, r. z. z o. z. v Ljubljani

priporoča za novo šolsko leto krajevnim šolskim odborom in šolskim upraviteljstvom nabavo šolskih zvezkov, šolskih in pisarniških potrebščin

v Knjigarni „Učiteljske tiskarne“ v Ljubljani, Franciškanska ulica šte. 6, ali

v podružnici Knjigarne „Učiteljske tiskarne“ v Mariboru, palača ban. hranilnice

